VIAŢA ACADEMICĂ IEŞEANĂ ÎN MĂRTURII EPISTOLARE. DAN SIMONESCU – GH. AGAVRILOAEI (1941-1946)

Lăcrămioara CHIHAIA

După Primul Război Mondial, la iniţiativa lui A. Philippide şi G. Ibrăileanu, se înfiinţa, în cadrul universităţii ieşene, Catedra de istoria literaturii române vechi, care l-a avut ca titular pe Giorge Pascu. În urma pensionării acestuia, la 1 septembrie 1941, catedra este preluată de Dan Simonescu, venit de la Bucureşti, unde se formase la şcoala lui Ioan Bianu şi N. Cartojan. Până în 1952, cât a fost profesor aici, acesta a fost coleg cu nume ilustre ale epocii: Octav Botez, G. Călinescu, I.M. Marinescu, C. Balmuş, Radu Vulpe, Andrei Oţetea, I. Minea, I. Iordan, G. Ivănescu[1].

Dan Simonescu a venit la Iaşi după ce predase mai mulţi ani în învăţământul secundar şi lucrase, din 1931, la Secţia de manuscrise a Bibliotecii Academiei Române, unde colaborase cu Bianu la *Bibliografia Românească Veche*. „Munca în bibliotecă, munca cu cartea m-a obligat să-mi fac şi eu o opinie despre carte […]: cartea este mijlocul necesar de a trăi, o necesitate vitală pentru omul înzestrat cu pasiunea cunoaşterii adevărului şi a noului, pentru omul dotat cu simţul a tot ce este frumos în lume”, preciza cercetătorul într-o conferinţă[2]. Se pare că această viziune despre carte şi despre cunoaştere, în general, l-a călăuzit întreaga viaţă. Om de o „erudiţie generoasă”, cum îl caracteriza Gh. Bulgăr, Dan Simonescu era gata oricând să ofere celorlalţi din tezaurul cunoştinţelor sale. Profesorul va continua la Iaşi munca începută la Bucureşti, biblioteca universitară devenind a doua lui casă. Aici studiază atent colecţia de manuscrise, rezultatul cercetărilor concretizându-se în studii pertinente în domeniu[3]. Dacă până atunci exista

[1] Vezi I.D. Lăudat, *Profesorul Dan Simonescu, o viaţă închinată cărţii*, în AUI. Secţiunea III. Literatură, XXX (1984), p. 27-31.

[2] Dan Simonescu, *Cartea şi biblioteca*, în *Dan Simonescu. Centenar. Cartea şi biblioteca. Contribuţii la istoria culturii româneşti*, antologie, prefaţă, tabel cronologic, bibliografie selectivă şi note de Gh. Buluţă şi Victor Petrescu, Târgovişte, Bibliotheca, 2002, p. 15.

[3] Dan Simonescu, *Manuscrisele literare din Biblioteca Universităţii „Cuza Vodă”*, extras din „Scriptum”, I, 1944; *Cărţi rare româno-ruse în Biblioteca Centrală Universitară din*

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

doar un registru inventar pentru colecţia de manuscrise, după 1952, în urma muncii depuse de Dan Simonescu alături de colectivul bibliotecii, sunt alcătuite catalogul alfabetic şi catalogul sistematic, pe fişe mobile. Tot în bibliotecă va cerceta documente legate de Mihail Kogălniceanu, în vederea alcătuirii ediţiei de mai târziu[4]. Cu multă generozitate, profesorul şi cercetătorul trimite colegilor de la facultate, dar şi directorilor bibliotecii, lucrările proprii ieşite de sub tipar, spre aducere aminte a anilor petrecuţi la Iaşi[5].

În 1943, Dan Simonescu a ocupat prin concurs Catedra de istoria literaturii române vechi, pe care a deţinut-o până în 1952, când furtunile ideologice din anii aceia şi revizuirea cadrelor au dus la îndepărtarea lui din catedră. La Iaşi, profesorul avea planuri mari: să pornească o muncă susţinută alături de colegii săi, în special alături de G. Călinescu[6]. Se gândea chiar să fondeze o revistă, *Buletin de istorie literară*[7], lucru dificil de realizat din cauza lipsei de fonduri. Foarte important pentru realizarea acestui deziderat era formarea unei echipe serioase de lucru.

Dintre toţi colegii de breaslă, Dan Simonescu se va simţi mai apropiat de Gh. Agavriloaei, tânăr asistent pe vremea aceea, căruia i se va confesa în epistole pline de informaţii care întregesc tabloul istorico-literar al epocii.

În arhiva[8] Bibliotecii Centrale Universitare „Mihai Eminescu" din Iaşi, Fond Ibrăileanu, se păstrează peste 30 de scrisori şi cărţi poştale adresate de Dan Simonescu[9] lui Gh. Agavriloaei[10], în perioada 1941-1963. Dintre acestea publicăm doar o parte din epistolele din perioada ieşeană care vin să întregească personalitatea profesorului Dan Simonescu, aşa

---

Iaşi, în „Călăuza bibliotecarului", nr. 11, nov. 1951, p. 7-8; *Secţia de manuscrise de la Biblioteca Centrală din Iaşi*, în „Călăuza bibliotecarului", nr. 6, iun. 1952, p. 26-29.

[4] Vezi scrisoarea din 24 mai 1945.

[5] Însemnare de donaţie: „Domnului B. Irion,/ Cu mulţumiri pentru înlesnirile/ făcute pentru cercetarea Bibliotecii/ pe care cu vrednicie o conduce./ Dan Simonescu" (pe lucrarea *Manuscrisele literare din Biblioteca Universităţii „Cuza Vodă", Iaşi*); însemnare de donaţie: „Doamnei şi Domnului/ Gr. Botez,/ o amintire cu stimă şi afecţiune/ din vremea amabilei găzduiri ce mi-au oferit./ Dan Simonescu" (pe lucrarea *Un roman spaniol în Moldova secolului al XVIII-lea*, extras, Iaşi, 1946).

[6] Vezi scrisoarea din 17.XII.1941.

[7] Vezi scrisoarea din 24.VIII.1943.

[8] Vezi Fond BCU Iaşi, cota Arh.-687 (1-32).

[9] Dan Simonescu (1902-1993), istoric literar, bibliolog şi editor român, bibliotecar la Secţia de manuscrise a Bibliotecii Academiei Române (1931-1943), profesor la Universitatea din Iaşi (1941-1952). Cercetător ştiinţific, revine în învăţământul universitar bucureştean în 1963. Membru de onoare al Academiei Române (1992).

[10] Gh. Agavriloaei (1906-1981), istoric literar român, profesor la Universitatea din Iaşi. Numit în 1933 asistent al lui Ibrăileanu la Catedra de istoria literaturii române moderne, predă din 1949 până în 1968 literatura română contemporană.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

cum se conturează ea din alte piese de arhivă date publicităţii[11]. Potrivind informaţiile ca pe nişte piese de puzzle, avem în faţă un tablou complet al activităţilor academice din epocă, dar şi al profesorului şi al omului de o rară noblețe sufletească, Dan Simonescu.

Corespondenţa dezvăluie un spirit meticulos, ordonat, răspunzând pe puncte problemelor ivite, un cercetător preocupat de finalizarea lucrărilor monumentale la care este angajat, dar şi un profesor interesat de viaţa academică, de permutaţiile survenite în cadrul catedrelor în anii grei ai războiului, totul subordonându-se patosului sincerităţii. În textele scrisorilor sunt abordate varii aspecte: de la solemne profesiuni de credinţă la amănunte din viaţa personală, de la informaţii privind elaborarea unor studii la detalii amănunţite din cadrul domestic al existenţei (lefuri, raţii, ajutoare pe perioada războiului). Într-un cuvânt, este o corespondenţă care comunică date preţioase cu privire la anii respectivi, întregind informaţiile oficiale.

Nu cunoaştem fapte documentare precise referitoare la vechimea relaţiilor dintre cei doi corespondenţi. Presupunem că cei doi s-ar fi putut cunoaşte prin intermediul lui Octav Botez, care a suplinit cursurile lui G. Ibrăileanu în perioada când acesta a fost bolnav. Gh. Agavriloaei, ginerele lui Ibrăileanu, îi fusese acestuia asistent[12]. Tonul amical al scrisorilor indică posibilitatea unor raporturi anterioare venirii la Iaşi a profesorului Dan Simonescu. Schimbul de informaţii despre reprezentanţi de seamă ai corpului profesoral (N. Cartojan, Octav Botez, G. Călinescu, Şerban Cioculescu), despre evenimente marcante ale vremii (refugiul Universităţii din Iaşi la Zlatna, lângă Alba Iulia) întregesc tabloul acestei epoci.

Cititorului nu-i vor scăpa indicaţiile şi consideraţiile despre lecturile celor doi profesori, despre lucrările la care sunt angajaţi, schimbul de opinii despre articolele publicate în presa vremii. Publicarea celor treisprezece scrisori va completa, sperăm, imaginea omului de carte Dan Simonescu.

*

În transcrierea textelor am respectat manuscrisul original, cu particularităţile lexicale şi fonetice proprii, deosebirea dintre limba folosită în scrisori şi cea actuală fiind minimă. Am operat în text doar în notarea lui **i** semivocalic, în cuvinte precum *trebuie*, *nevoie*, *caiete*, scrise *trebue*, *nevoe*, *caete*. Sublinierile din text aparţin autorului, precum şi scrierea cu majusculă şi punctuaţia. Cuvintele prescurtate au fost completate între

[11] O parte din corespondenţa primită de Dan Simonescu este publicată în *Dan Simonescu Centenar. Cartea şi biblioteca. Contribuţii la istoria culturii româneşti*. Antologie, prefaţă, tabel cronologic, bibliografie selectivă şi note de Gh. Buluţă şi Victor Petrescu, Târgovişte, Bibliotheca, 2002.

[12] Vezi *Anuarul Universităţii Mihăilene din Iaşi*, pe anul academic 1933/1934.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

paranteze drepte, iar la scrisori, pentru o redare cât mai fidelă a originalului, s-au menţionat filele.

1.

Carte poştală
Expeditor: Dan Simonescu, Str.[ada] G[ene]ral Lahovari 105 bis, Bucureşti III
Destinatar: D[omnu]lui Prof.[esor] Gh. Agavriloaei, Str.[ada] Buzdugan 7, Iaşi

24.V.[1]941, Buc.[ureşti]

Iubite Colega,

Deunăzi ştiu că ţi-am scris răspunsul la singura poştală ce am primit în ultimul timp de la D[umnea]ta. Între timp, desigur, că l-ai şi primit. Azi ţi-am expediat, ca imprimate deschise, 2 broşuri tipărite de curând; sunt curios dacă le-ai primit şi dacă ţi-au plăcut. Dintre ieşeni le-am mai trimis d[omnu]lui Pascu[13], pentru care am o vădită admiraţie pentru multele lui merite: umorist, filolog, om de curaj, muncitor în ogorul ştiinţei, etc. Ai scăpat de concentrare? Mi-ai spus că să-ţi scriu la Iaşi, acasă, dovadă că sperai să te întorci cu bine. Ce mai face d-ra Djconat (?); ţi-am scris şi de dânsa! Nu este exclus să vin pe la 20 Iunie la Iaşi, la sărbătorirea lui Kogălniceanu. Dacă mă hotărăsc, îţi scriu pentru a-mi reţine o cameră; aşi veni cu soţia să vază Iaşii, atât de frumos şi pitoresc! Al d[umi]tale, cu drag,

Dan Simon[escu]

2.

Scrisoare
Destinatar: Domnului Prof.[esor] Gh. Agavriloaei, str.[ada] Buzdugan 7, Iaşi
Prin amabilitate

[f. 1r]

17.XII.1941, Buc.[ureşti]

Iubite şi stimate Domnule Agavriloae,

Se apropie să ne vedem, venind eu la Iaşi. Ieri am primit de la Minister ordinul de numire[14], suplinirea începând cu 1 Dec.[embrie]. Cum

[13] Giorge Pascu (1882-1951), istoric literar şi folclorist român, profesor la Catedra de istoria literaturii române vechi a universităţii ieşene. După pensionarea sa, în 1941, Dan Simonescu va prelua cursurile de literatură veche.
[14] Dan Simonescu (1902-1992) va fi profesor la Iaşi (mai întâi suplinitor, apoi titular) în perioada 1941-1952.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

de ieri până la vacanţă mai erau 4 zile de activitate şcolară – şi acelea problematice – Ministerul mi-a dat un concediu de la 1 Dec.[embrie]-20 Dec.[embrie] pentru lichidarea situaţiei mele aici, la Bucureşti. Voi fi prezent – cu ajutorul Celui care cârmuieşte toate – la Iaşi în ziua de 6 Ianuarie dimineaţa, eu urmând a pleca la 5 Ian.[uarie] acceleratul de seară. Voi face uz, din prima zi la pensiunea care mi-o recomanzi. Ai putea să fii atât de bun să întrebi, dacă să-mi [f.1v] aduc plapomă şi pernă?

Îmi mai permit – ce vei fi zicând de atâta obrăznicie din parte-mi! – să trimet un pachet cu ceva cărţi prin d.[omnul] Cuparencu rugându-te să le păstrezi până viu eu.

Scriu unele veşti. Dacă socoteşti că e cazul, poţi să le comunici d[omnu]lui Călinescu[15], altfel nu. Anume:

Până la 31 Dec.[embrie] – amânarea e problematică – d.[omnul] Ministru lucrează la încadrările conf.[erinţelor] univ.[ersitare] definitive. Legal, poate transforma conferinţa în catedre şi invers. D[omnu]l Călinescu, dacă e definitiv, poate cere transformarea conferinţei în catedră, alăturând la cerere avizul favorabil al Rectoratului Iaşi. Eu personal aş fi f.[oarte] mulţumit să reuşească şi, venind la Iaşi, să pornim, cu toţii, o muncă [f. 2r] solidară şi rodnică.

Cunoşti pe d[omnişoa]ra Ileana Leonte, fiica Pr.[eotului] Leonte de la Sf. Sava? Mi-a promis şi d[omnia] sa că se va interesa de o pensiune. La o eventuală întâlnire – are şi telefon – v-aţi putea pune de acord.

Cuparencu nu ne-a făcut de râs. D[omnu]l Slăvescu[16] l-a ajutat şi la bursă şi a obţinut-o. L-am dat în grija Secretarului d[omnu]lui S.[lăvescu], pentru timpul cât voi lipsi eu din Bucureşti. E băiat f.[oarte] bun, cuminte şi merită să-l ajutăm să-l vedem deasupra necazurilor.

Ai cunoscut pe L. Morariu[17], Iroaie[18]? Ce impresie ţi-au făcut?

---

[15] G. Călinescu (1899-1965), critic şi istoric literar, personalitate marcantă a culturii române. Face parte din comitetul de conducere al revistei „Viaţa românească”, înfiinţează la Iaşi „Jurnalul literar” (1939). Este conferenţiar la Facultatea de Litere şi Filosofie a universităţii ieşene (1937-1945), după care se mută la Universitatea din Bucureşti. Membru al Academiei Române (1948).

[16] Victor Slăvescu (1891-1977), economist şi om politic român, ministru de finanţe. Director general al Societăţii Naţionale de Credit Industrial. Profesor la Academia de Înalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti. A făcut parte din Institutul Social Român al lui Dimitrie Gusti, membru în Asociaţia Generală a Economiştilor din România, în Consiliul Superior Economic, în Consiliul Superior Bancar. După 1947 a fost îndepărtat de la catedră şi din Academia Română. Arestat în 1950 şi închis la Sighet. Membru al Academiei Române (1939), repus în drepturi în 1990.

[17] Leca Morariu (1888-1963), istoric literar, publicist şi folclorist român, profesor de literatură română şi folclor la Universitatea din Cernăuţi. Bogată activitate culturală la Cernăuţi, fondator şi director al revistelor „Făt-Frumos” (1926-1944), „Buletinul «Mihai Eminescu»” (1930-1944), „Fond şi formă” (1938, 1944), colaborator la gazeta „Glasul Bucovinei”. În 1944 se refugiază la Râmnicu Vâlcea.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

Sărbătorile cu bine, sănătate şi bună petrecere. Anul nou să vă aducă mai multe bucurii, că necăjiţi aţi fost destul.

Dragi salutări,
Dan Simonescu

3.

Carte poştală
Expeditor: Dan Simonescu, Str.[ada] G[ene]ral Lahovari 105 bis, Bucureşti III
Destinatar: D[omnu]lui Prof.[esor] Gh. Agavriloaei, Str.[ada] Buzdugan 7, Iaşi

Buc.[ureşti] 20 Dec.[embrie] 1941

Iubite Domnule Agavriloae,

La un ceas de la plecarea d[omnu]lui Cuparencu, au venit caldele rânduri ale D[umi]tale, prin d.[omnul] Sublocot.[enent] Florea. M-au încurajat, m-au bucurat mult şi-ţi mulţumesc. Azi mi-am luat rămas bun de la colegii din Academie, de care mă despart printr-un concediu de 6 luni. Până la titularizare n-am vrut a-mi da dimisia; de altfel voi face corecturi, la Iaşi, continuu, din Bibl.[iografia] Rom.[ânească] Veche, IV[19], care e sub tipar. Vei avea cele 4 volume Goleştii de Fotino[20]. Îţi spun eu povestea acestei opere. Am dat comanda pentru procurarea revistelor. Luni mi-a fixat a mă duce după rezultat. Poate să le primeşti chiar înainte de venirea mea. Ceva mai greu cu cartea G. C.[ălinescu] care a dispărut după piaţă (epuizată sau mister!)[21]. Eu am apucat un exemplar, de la început, cu un schimb de publicaţii. Până vin, sper să ţi-o procur şi pe aceasta. A apărut un frumos volum din Hrisovul, anuarul Şc.[olii] de paleografie şi

[18] Petru Iroaie (1907-1984), folclorist şi istoric literar român, funcţionează ca învăţător în judeţul Vrancea, apoi profesor suplinitor la Cernăuţi, iar în 1940 devine asistent în cadrul Facultăţii de Litere şi Filosofie a Universităţii din Bucureşti. Din 1942 este trimis lector de limba şi literatura română la Universitatea din Palermo, unde rămâne până la sfârşitul vieţii.

[19] Ioan Bianu, Dan Simonescu, *Bibliografia românească veche (1508-1830), tom IV: Adăogiri şi îndreptări*, Bucureşti, Socec, 1944.

[20] George Fotino (1896-1969), jurist, istoric şi traducător român, profesor la Universitatea din Bucureşti (1938-1947). Membru corespondent al Academiei Române (1945), repus în drepturi după 1990. Publică *Boierii Goleşti. Din vremea renaşterii naţionale a Ţării Româneşti*, vol. 1-4, Bucureşti, Editura Monitorului Oficial, 1939.

[21] Este vorba despre *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Bucureşti, Editura Fundaţiei Regale pentru Literatură şi Artă, 1941.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

arhiv.[istică][22]. Am luat măsuri să primeşti volumul Ani. Cuparencu, desigur, a sosit. Al D[umi]tale devotat,

Dan Simon[escu]

Pe cartea poştală există însemnarea lui Gh. Agavriloaei că a răspuns: „R. 29.XII. 941”.

4.

Carte poştală
Expeditor: Dan Simonescu, Str.[ada] G[ene]ral Lahovari 105 bis, Bucureşti III
Destinatar: D[omnu]lui Prof.[esor] Gh. Agavriloaei, Str.[ada] Buzdugan 7, Iaşi

Buc.[ureşti] 27.XII. 1941

Stimate şi iubite Prieten,

Miercuri, 24 Dec.[embrie] am expediat un pachet de cărţi pentru Mata, la care am adăogat câteva din cele ce-mi vor trebui la Iaşi. Din Rev.[ista] Fund.[aţiilor] am găsit numai 2 ex.[emplare] dar mi-a făgăduit Barbu Theodorescu[23] şi pentru rest. Viaţa rom.[âneasc㠁] nu se mai găseşte. Mă voi duce Luni la Imprimeriile Statului, pentru că mi s-a spus că ei au preluat administraţia şi lichidarea gestiunii.

M-am grăbit a le trimite, pentru că m-am gândit că-ţi vor trebui volumele despre Goleşti în vacanţă.

Eu vin cu personalul la Iaşi, care pleacă la 8,12 (?) din Buc.[ureşti] (Luni 5 Ian.[uarie]) şi ajunge la Iaşi la 10,30, dacă nu va întârzia. Mi-am şi luat *couchette*-a nr. 9 la Wagons-lits. Te voi vizita – cu îngăduinţa matale – chiar Marţi; poate îmi vei da câteva adrese de pensiuni pentru a le cerceta în ziua aceea. Bagajul îl voi lăsa în gară la *consigne*.

Anul nou cu fericire, cu doctorat şi la mulţi ani. Dragi salutări,

D.[an] S.[imonescu]

Citeşte Curentul n[umă]r.[ul] de Crăciun.

[22] „Hrisovul. Buletinul Şcoalei de Arhivistică” apare la Bucureşti, anual sau la doi ani (1941-1947, în total 7 volume). Publicat de Aurel Sacerdoţeanu, directorul general al Arhivelor Statului. Printre colaboratori se numără şi Dan Simonescu.

[23] Barbu Theodorescu (1905-1979), bibliograf, editor şi istoric literar român, bibliotecar la Biblioteca Academiei (1926-1929), secretar al lui Nicolae Iorga. În perioada interbelică este subdirector al Fundaţiei Regale pentru Literatură şi Artă.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

5.

Scrisoare
Expeditor: Dan Simonescu, str.[ada] G[ene]ral Lahovari 105 bis, Bucureşti III
Destinatar: D[omniei] sale Domnului Gh. Agavriloaei asistent universitar, str.[ada] Buzdugan 7, Iaşi
Cenzurat

[f. 1r]

Bucureşti, 24 Aug.[ust] [19]43

Iubitul meu prieten, întors la Bucureşti în ziua de 22 Aug.[ust], din comuna Oituz (vezi, am îndrăgit Moldova), unde am petrecut vacanţa, am găsit acasă cele 2 plicuri mari cu scrisorile Matale şi ale d[omnu]lui prof.[esor] Botez[24], din 3 şi 17 Aug.[ust]. După ce am umblat 2 zile pentru satisfacerea lor, parţială, după cum vei vedea, acum îţi răspund liniştit la toate întrebările puse.

În primul rând, trebuie să-ţi spun că mi-era dor de slova Matale, de veştile ieşene pe care totdeauna mi le-ai dat din belşug. Sunt apoi mâhnit că împrejurările şi mobilizarea te împiedică atât de mult de la preocupările atât de scumpe nouă.

Nu vreau să mă repet în darea veştilor cu privire la lucrarea d[omnu]lui prof.[esor] Botez[25]. Mâine mai iau un răspuns de la inginerul Zamfirescu (Monitorul Oficial) şi altul de la Bagdasar[26] şi voi scrie totul, din fir a păr, d[omnu]lui Botez, cum stau lucrurile. Le vei afla de la d.[omnul] Botez.

Mă întrebi, cum am petrecut vacanţa. Am intrat în ea cam obosit şi cam slăbit. N-am mai avut vacanţă de trei ani, pentru că Conservatorul[27] Bibl.[iotecii] Acad.[emiei] Rom.[âne] nu-mi dă vacanţă, pe motivul că lipseam mult din timpul anului. La Bacalaureat am muncit mult ca

[24] Octav Botez (1884-1943), critic şi istoric literar român, profesor la Universitatea din Iaşi (1936-1943), urmând lui G. Ibrăileanu la Catedra de istoria literaturii române moderne. Redactor la revista „Viaţa românească”.

[25] Este vorba despre volumul apărut postum: Octav Botez, *Figuri şi note istorico-literare*, Bucureşti, Casa Şcoalelor, 1944.

[26] Nicolae Bagdasar (1896-1971), filosof român, asistent la Laboratorul de Psihotehnie al Facultăţii de Filosofie a universităţii bucureştene, profesor titular la Catedra de Filosofie Generală a Universităţii din Iaşi (1942-1949). Întemeiază Editura Filosofică (1930-1944), co-director al revistei „Ethos” (1944-1947). După destituirea din învăţământul superior, în 1949, va lucra în cercetare. Membru corespondent al Academiei Române (1943), repus în drepturi.

[27] După moartea lui Ioan Bianu (1935), a fost ales la conducerea Bibliotecii Academiei generalul Radu R. Rosetti, membru activ în secţiunea istorică a Academiei, care a funcţionat cu titlul de conservator al Bibliotecii Academiei timp de zece ani până în mai 1945.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

preşed.[inte] şi ca examinator la o materie grea, cum ştii. De la 15 Iunie la 25 Iulie am lichidat cu 5 articole, care cereau o ultimă sforţare ca să fie terminate. Am plecat la Carmen-Sylva până la 8 Aug.[ust], [f. 1v] când am trecut în munţi (Grozeşti-Oituz), la proprietatea magnifică a D[oam]nei Elena General Eremia Grigorescu, născută Negropontes[28], care a avut amabilitatea a ne invita. Acum m-am apucat de lucru mai serios, făcând în parte corecturi la articolele amintite. Partea mea de contribuţie la opera Stolnicului[29] am terminat-o de mult, în corectură chiar, dar mă supără întârzierea d[omnu]lui Cartojan[30], după cum ştii, colaborator al volumului (n-a dat nici macar la tipar partea d[omniei] sale).

Aduci vorba de articolele D[oam]nei Zoe Felea[31]. Nu mi-au plăcut nici mie. Reportajul ei repetat sub altă formă şi în alte publicaţii, a adus Societăţii stud.[enţilor] în lit.[eratură] rom.[ână] veche servicii, Societatea obţinând noi fonduri de la Rectorat, pentru excursii, pe care le organizează, într-adevăr, foarte bine. La sfârşitul lui Sept.[embrie] este vorba să meargă la Odesa şi m-au invitat din nou, ca musafir al lor. În aceleaşi condiţii, de invitat am fost şi în Bucovina.

La un Buletin de istorie literară, la Iaşi, m-am gândit, dar realizarea lui, pentru moment, o văd cam grea, din cauza lipsei de fonduri, cât şi din cauza lipsei de discipoli şi colaboratori devotaţi (vorbesc de domeniul literaturii vechi). Anul acesta pun speranţe mari pe cursul ce-l voi [f. 2r] face şi cred că voi reuşi să fac o echipă serioasă de lucru.

Acum să încep a-ţi da şi răspunsurile la întrebările puse :

1. Azi am răsfoit, de 2 ori, Adevărul literar…[şi artistic] pe anii 1923 şi 1935, fără să găsesc articolele despre Slavici şi d. Zamfirescu, scrise de d.[omnul] Botez. Voi mai căuta şi alţi ani, dar rămâne puţin timp pentru copiat, deoarece începând cu 1 Sept.[embrie] Bibl.[ioteca] Acad.[emiei] Rom.[âne] se va închide o săptămână pentru motive de curăţenie (!?).

Chiar dacă trimet copiile mai târziu, încă este timp suficient pentru imprimarea lor.

---

[28] A doua soţie a generalului Eremia Grigorescu, Elena Negropontes deţinea moşia Grozeşti-Hârja, Oituz.

[29] Constantin Cantacuzino, *Istoria Ţării Rumâneşti întru care să cuprinde numele ei cel dintâi şi cine au fost lăcuitorii ei atunci.* Ediţie întocmită de N. Cartojan în colaborare cu Dan Simonescu, apărută la Craiova, 1944.

[30] N. Cartojan (1883-1944), istoric literar român, profesor titular (din 1930) la Catedra de istoria literaturii române vechi din cadrul Facultăţii de Litere şi Filosofie a universităţii bucureştene, fiind primul profesor de literatură română veche, creatorul acestei specialităţi. Membru al Academiei Române (1941). Dan Simonescu se numără printre elevii săi.

[31] Zoe Felea publică proză şi note de călătorie în „Universul literar” (1938-1943).

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

2. Nu sunt amator să cumpăr colecţia Viaţa Românească pentru Seminar, pentru că n-avem fonduri. Dacă aş obţine în plus ceva fonduri, le-aş folosi pentru legatul revistelor, care altfel dispar.
3. Acces la d.[omnul] Ministru Petrovici[32] aş avea, cred, oricând aş cere audienţă. Pândesc chiar momentul, pentru a cere ceva fonduri Institutului, că ne-a promis. Manuscrisul Luciei Mantu[33] îl putem preda prin şeful de cabinet al D[omniei] sale. Nu-mi spui, autoarea doreşte imprimarea schiţelor[34] ce va trimite? În acest caz, trimite-l d[omnu]lui Bagdasar, cu o cerere în acest sens (prin mine sau altă persoană).
[f. 2v] 4. Nu s-a repus în vânzare volumul d[omnu]lui Călinescu. Totuşi, după spusele lui Barbu [Theodorescu], o poveste a fost şi iat-o pe scurt: autorul a cerut să facă o nouă ediţie „prescurtată" şi a prezentat chiar volumul redus[35] prin omiterea unor fotografii şi a unor pasagii, dar a fost respins de cenzură. Fundaţia, sperând în aprobarea cenzurii şi de teamă ca să nu rămâe ediţia I nevândută, a cerut vânzarea vol.[umelor] ed.[iţiei] I, dar nu s-a aprobat.
5. Am înscris Seminarul[36] D[umnea]v.[oastră] pentru volumul II din Eminescu[37], cu reducere de 30%. Volumul va apărea prin Sept.[embrie] şi nu ştiu ce preţ vor pune.
6. Ţi-am făcut rost de vol.[umul] lui Cioculescu[38], Aspecte lirice[39]. A fost predat de mine d[omnu]lui inginer Zamfirescu de la Monitorul Oficial, pentru a fi expediat tip.[ografiei] „Brawo" [40], ca model de literă, format şi copertă. După ce „Brawo" îşi va însemna şi lua datele necesare, iei volumul acela pentru D[umnea]ta personal. Aşa am aranjat cu Nicu Bagdasar.

---

[32] Ion Petrovici (1882-1972), filosof, eseist, memorialist şi om politic român, profesor la Universităţile din Iaşi şi Bucureşti. Ministru al Educaţiei (1937-1938). Ministru al Culturii Naţionale (1941; 1943-1944). Membru al Academiei Române (1934), repus în drepturi în 1990.
[33] Lucia Mantu (1888-1971), prozatoare română, absolventă de ştiinţe naturale, predă la Liceul de Fete „Oltea Doamna" din Iaşi (1914-1945).
[34] Lucia Mantu, *Instantanee. Schiţe*, Bucureşti, Casa Şcoalelor, 1945.
[35] G. Călinescu, *Istoria literaturii române. Compendiu*, Bucureşti, Editura Naţională Mecu, 1945.
[36] Se referă la Seminarul de Istoria Literaturii Române Moderne. Biblioteca Seminarului era administrată începând cu anul 1937 de asistentul Gh. Agavriloaei, sub supravegherea lui Octav Botez şi a lui G. Călinescu. La acea vreme biblioteca avea un fond de 3.678 de volume, 48 de titluri de periodice în 608 volume. Bibliotecar era Ion Lăzărescu.
[37] Mihai Eminescu, *Opere*, vol. II, ediţie critică întemeiată de Perpessicius, Bucureşti, Editura Fundaţiei Regale pentru Literatură şi Artă, 1943.
[38] Şerban Cioculescu (1902-1988), critic şi istoric literar român, profesor la Universitatea din Iaşi (1946-1947), apoi la cea din Bucureşti. Membru al Academiei Române (1974).
[39] Şerban Cioculescu, *Aspecte lirice contemporane*, Bucureşti, Casa Şcoalelor, 1942.
[40] Tipografia „Brawo" din Iaşi imprimă cărţi în perioada 1933-1943.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

7. Vol.[umul] Ist.[oria] Lit.[iteraturii] Rom.[âne] de Vianu etc.[41] va ieşi în editura Casei Şcoalelor, nu a Fundaţiei. Partea I-a s-a tras în coale şi se prevede terminarea lui cam pe la Crăciun.
8. Adresa lui Ion Pillat[42]: str.[ada] Pia Brătianu, 9, Buc.[ureşti] III. A lui Gyr[43] nu este cunoscută, dar mă voi mai interesa de ea şi la alte persoane.
9. Torouţiu[44], la recomandarea mea, vrea să-ţi completeze gratuit şi pentru Mata personal, toată colecţia lui Studii şi documente literare. [f.3r] Au apărut 12 volume şi vor mai apărea cel puţin 2, care sunt chiar sub tipar[45]. Mi-a spus însă, că nu le va trimite, până nu i se vor cere în scris: Prof.[esor] D[octo]r. I.E. Torouţiu, Membru coresp.[ondent] al Acad.[emiei] Rom.[âne], Directorul Tipografiei Bucovina, str.[ada] Gr. Alexandrescu, N[umă]r.[ul] 4. Pune adresa asta, că vei reuşi sigur! Scrie-i ce ai, că el îţi dă restul. Îţi recomand procedeul acesta p.[entru] că îmi pare, că a sărit succesiunea numerelor la volume. Mi-a spus să-ţi mai adaog: într-unul din vol.[umele] viitoare va apărea toată corespondenţa regretatului Ibrăileanu cu Brătescu Voineşti şi cu M. Dragomirescu[46]. Într-adevăr a primit de la urmaşii lui Tăzlăoanu întreaga lui corespondenţă, dar nu a triat-o încă, încât nu ar şti dacă este ceva despre Alice Călugăru[47]. Din cercetările de până acum, nu a găsit nimic despre A.[lice] C.[ălugăru][48]. Netea este cam neserios şi nu trebuie să te bizui pe spusele lui. Eu îl cunosc bine şi-l voi întreba la prima ocazie.

Dar, dragă Domnule Agavriloae, chiar presupunând că ai mai putea găsi ceva material nou şi tot nu este un motiv puternic a amâna susţinerea tezei. Şi tot timpul de completări, până la imprimarea tezei. Părerea mea este tot cea veche: grabă să ai titlul de doctor. Un element ca D[umnea]ta, este păcat să nu-l aibă! Ce a făcut, rogu-te, legătorul cu ale mele [f. 3v]

---

[41] Tudor Vianu, Şerban Cioculescu, Vladimir Streinu, *Istoria literaturii române moderne*, Bucureşti, Casa Şcoalelor, 1944 (apare doar un volum).
[42] Ion Pillat (1891-1945), poet, traducător şi eseist român. Membru corespondent al Academiei Române (1936).
[43] Radu Gyr (1905-1975), poet şi publicist român, asistent la Universitatea din Bucureşti, la catedra fostului său magistru, M. Dragomirescu. Arestat şi închis după 1944.
[44] I.E. Torouţiu (1888-1953), istoric literar, editor şi traducător român, proprietarul Tipografiei „Bucovina". Publică *Studii şi documente literare*, 13 tomuri. Membru corespondent al Academiei Române (1936), repus în drepturi după 1990.
[45] I.E. Torouţiu nu a mai publicat decât vol. XIII din *Studii şi documente literare*, care cuprinde indicele volumelor I-XII.
[46] Corespondenţa amintită nu a mai apărut în *Studii şi documente literare*.
[47] Alice Călugăru (1886-1933), poetă şi prozatoare română. Între anii 1911-1914 corespondează cu G. Topîrceanu, care era redactor al „Vieţii româneşti" de la Iaşi. După apariţia romanului *La Tunique verte* (1924), existenţa scriitoarei este învăluită în mister.
[48] Teza de doctorat la care lucra atunci Gh. Agavriloaei se ocupa de viaţa şi opera poetei Alice Călugăru. Întrucât nu existau date biografice complete, autorul apelase la toţi cunoscuţii să-i trimită informaţii.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

Însemnări ieşene? Dacă acum sunt gata, ia, te rog, în numele meu lei 2000 (parcă atâta mi-a cerut, sau 2500) de la d.[omnul] Ungureanu[49] şi achită-i, obligându-l a mi le trimite sau acasă la Bejenaru, sau la Bibl.[ioteca] Seminarului, în păstrarea d[omnu]lui Istrate[50]. Prefer la Bejenaru, date cu semnătură.

Eu m-am gândit a mă stabili la Iaşi la 14 Oct.[ombrie] pentru a ţine examenele parţiale cele de licenţă. Până la deschidere, aş rămâne acolo şi voi pune 3 ore de curs pe săptămână pentru că de la 20 Noiembrie intru în comisia examenului de capacitate. N-am primit nici o adresă, dar mi-a spus d.[omnul] Gerota[51] că a fost dorinţa expresă a D[omnu]lui Ministru.

Ce mai nou prin oraşul culturii?

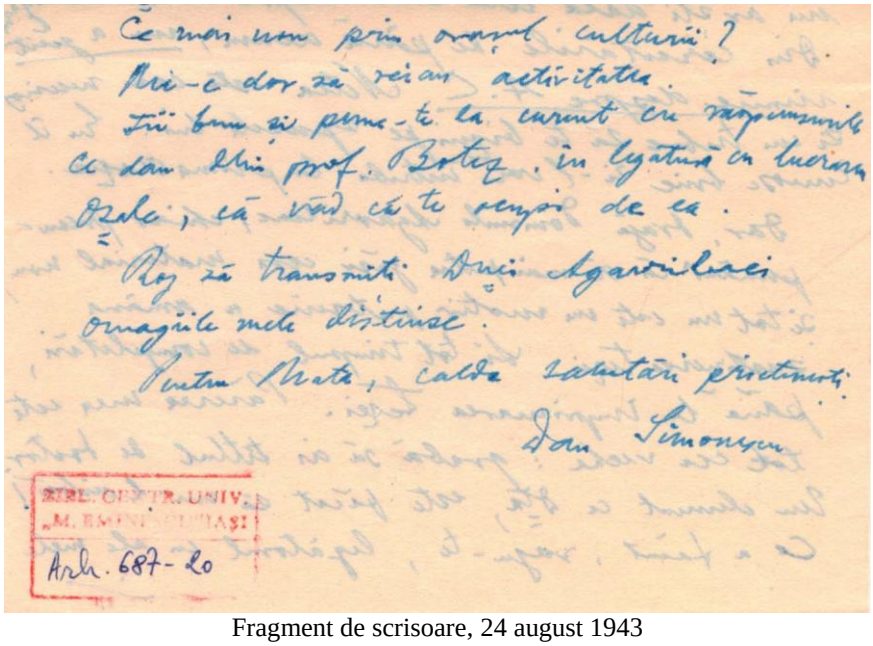
Mi-e dor să reiau activitatea.

Fii bun şi pune-te la curent cu răspunsurile ce dau d[omnu]lui prof. Botez, în legătură cu lucrarea D[omniei] sale, că văd că te ocupi de ea.

Rog să transmiţi D[oam]nei Agavriloaei omagiile mele distinse.

Pentru Mata, calde salutări prieteneşti.

Dan Simonescu

Fragment de scrisoare, 24 august 1943

[49] Gheorghe Ungureanu (1907-1975), arhivist şi publicist român, director al Arhivelor Statului din Iaşi (1941-1969).

[50] Gavril Istrate (n. 1914), lingvist şi istoric literar român, profesor de prestigiu al universităţii ieşene. În 1943 intră, prin concurs, bibliotecar la Seminar şi în 1945, asistent la Catedra de limbă română.

[51] Constantin Gerota (1888-1976), critic literar, publicist şi traducător român, profesor în învăţământul secundar la Calafat, apoi la Bucureşti. Inspector general al învăţământului.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

6.

Carte poştală
Expeditor: Dan Simonescu, Str.[ada] G[ene]ral Lahovari 105 bis, Bucureşti III
Destinatar: D[omnu]lui Prof.[esor] Gh. Agavriloaei, Str.[ada] Buzdugan 7, Iaşi
Cenzurat

Buc.[ureşti] 12.I.1944

Dragă Domnule Agavriloaei,

Mai întâi, anul 1944 să-ţi aducă multă bucurie şi belşug în casă – în plus doctoratul cu brio. Aceleaşi urări de fericire adresez, prin amabilitatea D[umi]tale, şi Doamnei. Cred că ţi-ai închipuit de ce n-ai mai primit corecturi[52]! S-ar fi întârziat mult, deci le-am făcut eu aici, iar d.[omnul] Bucuţă[53] dă bun de tipar. Pe curând avem volumul. – Eu voi veni la Iaşi, în urma măsurilor luate de Minister, Marţi 25 Ian.[uarie]. Îmi urez fericirea să pot veni. – Fii bun şi treci pe la legător şi-l roagă în numele meu să fie gata cu cele 2 cărţi (Lanson[54] şi *Încercare de semasiologie*[55]), să le iau la sosirea mea. Dacă sunt gata, te rog, ridică-le mata şi mi le trimiţi prin Moruga. Plata voi face-o eu, la venire. – Ce mai nou pe la Facultate? Aşteptam scrisoarea D[umi]tale! Trebuie că ai fost ocupat şi nu s-au ivit veşti cu doctoratul. Azi scriu şi D[omnu]lui Iordan[56]. – Te rog a transmite complimente D[omnu]lui Ungureanu, pe care ţine-l în curent cu sosirea mea. Cu prieteneşti salutări,

Dan Simonescu

D[omnu]l Călinescu e în Iaşi?

---

[52] Se referă, probabil, la corecturile făcute la volumul lui Octav Botez, *Figuri şi note istorico-literare*.

[53] Emanoil Bucuţa (1887-1946), scriitor român, fondator şi director al revistei „Boabe de grâu” (1930-1935). Administrator al Casei Şcoalelor (1944-1945). Membru corespondent al Academiei Române (1941).

[54] Gustave Lanson (1857-1934), critic şi istoric literar francez, având un rol important în reorganizarea învăţământului superior francez. Lucrarea sa *Histoire de la littérature française* (1894) cunoaşte numeroase ediţii.

[55] Lazăr Şăineanu, *Încercare asupra semasiologiei române. Studii istorice despre transiţiunea sensurilor*. Cu o alocuţiune-prefaţă de B.P. Hasdeu, Bucureşti, Tipografia Academiei Române, 1887.

[56] Iorgu Iordan (1888-1986), lingvist şi filolog român, profesor la Universitatea din Iaşi din 1927 până în 1946, când a fost transferat la Bucureşti. De numele său se leagă punerea bazelor, la Iaşi, a Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, al cărui director a fost (1931-1945). Director al Institutului de Lingvistică din Bucureşti (1949-1952; 1958-1970). Membru al Academiei Române (1948).

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

7.

Scrisoare
Destinatar: Domniei Sale Domnului Gh. Agavriloaei, În mână
Urgentă

[f. 1r]
30.I.[1]944

Dragă Domnule Agavriloaei,

Mai întâi, bun găsit! Sunt în Iaşi, de Vineri 28, pentru a-mi relua activitatea. Din nefericire, cam târziu. Bine că s-au liniştit, măcar acum, lucrurile. Speram să te văd ieri la şedinţa Institutului. A fost lume multă.

Vreau să te văd. Am să-ţi comunic unele lucruri. Când poţi veni pe la mine. De la 6 înainte, serile sunt la Teatru, având o serie de şedinţe la Comitet[57]. Poate vii Miercuri, că avem sărbătoare.

Când vii, te rog să-mi aduci [f. 2r] neapărat următoarele, în ordinea urgenţii:

1. factura Seminarului, pentru că vreau să justific suma.
2. Cărţile Cernăuţi-lor, pentru că vreau să fac Cronica Cărţii la Radio, despre el; aşa mi s-a cerut.
3. Completările Cercului de Ist.[oria] Lit.[eraturii] Spaniole – în dublu exemplar.

Completările încep cu pag. 289.

4. Paginile din Cursul meu închinate lui Octav Botez[58].

Dacă nu ai timp să vii pe la mine, lasă-mi acestea (mai ales punctul 1 şi 2) în sertarul meu la Facultate.

[f. 1v] Dacă vezi pe d[omnişoa]ra Istrate, spune-i, te rog, să-mi restituie cheile Seminarului meu (adică ale Bibliotecii şi ale cancelariilor) ce i-am dat înainte de vacanţă.

Ce mai nou? Ce face Doamna? – căreia te rog să-i transmiţi omagiile mele.

Cum o duci cu miliţia?

Cu bune salutări şi la revedere[,]
Dan Simonescu

---

[57] Dan Simonescu făcea parte din Comitetul de lectură al Teatrului Naţional din Iaşi (1944-1948), alături de Petre Stati, Tudor Călin, D. Iov, M. Davidoglu, A.M. Frimu, R. Vulpe, Andrei Oţetea, Traian Gheorghiu, N.I. Popa, S. Morcovescu-Teleajen, P. Caraman, Mihai Codreanu, Jean Livescu, Const. Nicuţă, Marin Iorda, Otilia Cazimir. Secretar era Gh. Agavriloaei (vezi *Teatrul Naţional din Iaşi. Procese verbale, 1944-1948*, fond BCU Iaşi – cota Ms-VI-295).

[58] Gh. Agavriloaei împrumutase pagini din curs fiindu-i necesare, probabil, pentru definitivarea articolului, *Profesorul Octav Botez*.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

8.

Carte poştală
Expeditor: Dan Simonescu, Str.[ada] G[ene]ral Lahovari 105 bis, Bucureşti III
Destinatar: D[omnu]lui Profesor-Asistent Gh. Agavriloaei (la D[omnişoa]rele Iancu), Zlatna, Jud.[eţul] Alba
Cenzurat Bucureşti

Buc.[ureşti] 8 Dec. 1944

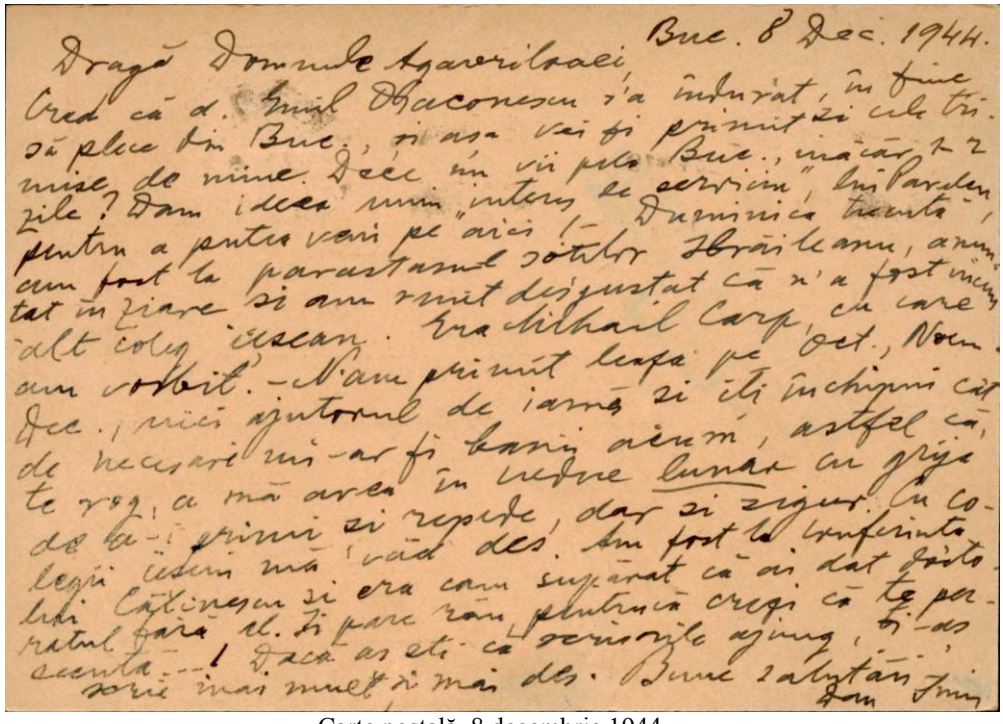
Dragă Domnule Agavriloaei,

Cred ca d.[omnul] Emil Diaconescu[59] s-a îndurat, în fine, să plece din Buc.[ureşti], şi aşa vei fi primit şi cele trimise de mine. De ce nu vii pe la Buc.[ureşti], măcar 1-2 zile? Dăm ideea unui „interes de serviciu" lui Pavelcu[60], pentru a putea veni pe aici! – Duminica trecută am fost la parastasul soţilor Ibrăileanu[61], anunţat în ziare şi am venit dezgustat că n-a fost nici un alt coleg ieşean. Era Mihail Carp[62], cu care am vorbit. – N-am primit leafa pe Oct.[ombrie], No[i]em.[brie], Dec.[embrie], nici ajutorul de iarnă şi îţi închipui cât de necesari mi-ar fi banii acum, astfel că, te rog, a mă avea în vedere <u>lunar</u> cu grija de a-i primi şi repede, dar şi sigur. Am fost la Conferinţa lui Călinescu şi era cam supărat că ai dat doctoratul fără el. Îi pare rău pentru că crezi că te persecută...! Dacă aş şti că scrisorile ajung, ţi-aş scrie mai mult şi mai des. Bune salutări,

Dan Sim[onescu]

[59] Emil Diaconescu (1889-1978), istoric român, profesor la Facultatea de Litere şi Filosofie a universităţii ieşene.
[60] Vasile Pavelcu (1900-1991), psiholog român, numit asistent la Catedra de Pedagogie a Universităţii din Iaşi în 1928. În 1942 obţine postul de conferenţiar şi din 1943 devine profesor titular. Decan al Facultăţii de Litere şi Filosofie a universităţii ieşene. Membru al Academiei Române (1974).
[61] G. Ibrăileanu (1871-1936), critic şi istoric literar român, promotor al criticii literare ştiinţifice, profesor marcant al universităţii ieşene, principalul redactor al revistei „Viaţa românească". Membru post-mortem al Academiei Române (1948). Fiica sa, Maria, a fost soţia lui Gh. Agavriloaei.
[62] Mihai Carp (1875-1967), publicist român, profesor la Liceul Naţional din Iaşi. A făcut parte din grupul celor care au înfiinţat revista „Viaţa românească". Fratele Elenei Ibrăileanu, soţia criticului şi istoricului literar.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

Carte poştală, 8 decembrie 1944

9.

Scrisoare
Destinatar: D[omniei] sale Domnului Profesor Asistent Gh. Agavriloaei, Facultatea de Litere – Iaşi, Zlatna, Jud. Alba (la d[omni]şoarele Iancu)
Cenzurat Bucureşti

[f. 1r]

Buc.[ureşti], 14 Ian.[uarie] 1945

Scumpe Domnule Agavriloae,

Îmi impun o stăpânire şi calm în noianul de idei şi lucruri ce se grăbesc a ajunge la D[umnea]ta. Eu am scris şi scriu atâta, încât scrisorile ies întotdeauna păgubite, fără voia mea.

Mulţumesc pentru interesantele ştiri şi pentru felicitările aduse prin bunăvoinţa lui Emil Diaconescu. El a lăsat scrisoarea la Academia Română, dar aceasta s-a deschis după 10 Ian.[uarie], încât vezi singur, cât de târziu a fost satisfăcută plăcerea mea, de a-ţi savura ştirile.

Bietul Cartojan ne-a părăsit! La 6 Dec.[embrie] a căzut bolnav de o congestie cerebrală; vindecat de congestie, se complică cu bronco-pneumonie şi cu o infecţie la rinichi, fatale pentru sănătatea lui atât de şubredă în ultimul timp. A fost mult regretat în toate cercurile, iar eu rămân lipsit de un sfătuitor atât de înţelept şi de un sprijin oferit cu atâta bunăvoinţă.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

Eu am citit D[oam]nei rândurile[63] Matale şi trebuie să ştii că singura ei plăcere şi consolare au mai rămas în recunoaşterea, din partea altora, a meritelor lui. Poţi în scrisoarea ei să pui şi scrisoarea de lămuriri către Nelly Petrescu, fosta prietenă a Alicei Călugăru.

Mulţumesc nespus pentru amabilitatea şi grija ce pui în trimiterea salariilor mele. [f. 1v] Azi am primit telegrafic suma de 45.302, probabil salariul pe Decemvrie, fără spor. Ai grijă şi de spor să vie cât mai repede! Suntem deci în regulă cu banii şi aceasta datorită Matale! De ce acum îmi trimite leafa fără reţinerea ratei mari (13.000), cu care achitam din avansul când am plecat din Iaşi? Am auzit că ne-a iertat restul de rate! Adevărat?

Iarăşi mulţumiri pentru sugestiile şi îndreptările ce aduci broşurei mele: Manuscrisele Iaşi[64].

Banii, cei 2000 lei ai D[umi]tale, s-au întrebuinţat astfel: Viaţa rom.[ânescă] = 240 lei; Octav [Botez], Însemnări = 120; Ist.[oria] Literaturii = 500; Convorbiri = 150. Restul de 990 sunt la mine pentru a-ţi cumpăra ce mai vrei. Emil Vîrtosu[65] nu mai are extrasele cerute, dar Cărăbaş a spus, că se face forte şi ţi le va procura. La pachetul lui poştal, adaog eu Cronica lui Cantacuzino, ediţia mea. Numai de le-ai primi!

Articolul[66] D[umi]tale despre M. Dragomirescu mi-a plăcut şi, deşi nu ai fost elevul lui, ai pătruns totuşi subtila lui metodă de disecare a capodoperelor literare. Numărul respectiv din „Ethos”[67] este acum la Papadima[68] împrumut, [f. 2r] pentru a-şi vedea numele citat în articolul lui Bârsănescu[69], dar tocmai bine, în conferinţă a fost amintit, dar în articol[70] nu l-am mai văzut.

Fii aşa de bun şi, după ce citeşti alăturata petiţie adresată Decanului, dă-o urgent în mâna lui şi comunică-mi, te rog, rezultatul. Spune-i că am făcut-o în urma înţeleptelor lui recomandări scrise

---

[63] Gh. Agavriloaei, *N. Cartojan [necrolog]*, în „Ethos”, 1, nr. 4, 1944, p. 426-429.

[64] Dan Simonescu, *Manuscrisele literare din Biblioteca Universităţii „Cuza Vodă”,* extras din „Scriptum”, I, 1944.

[65] Emil Vîrtosu (1902-1977), istoric român, profesor de paleografie chirilică la Şcoala de Arhivistică (1934-1950), apoi profesor la Universitatea din Bucureşti (1950-1965).

[66] Gh. T. Agavriloaei, *Mihail Dragomirescu critic literar*, în „Ethos”, 1, nr. 2-3, apr.-iun. 1944, p. 305-309.

[67] „Ethos”. Revistă de teorie a culturii, apare trimestrial la Iaşi (ian.-mart. 1944), Alba Iulia (apr.-dec. 1944) şi Bucureşti (ian.-mart. 1945-sept.-dec. 1947). Iniţiată de cadrele didactice ale universităţii ieşene, este condusă de N. Bagdasar şi Şt. Bârsănescu.

[68] Ovidiu Papadima (1909-1996), istoric literar şi folclorist român, profesor al universităţii bucureştene (1942-1949).

[69] Şt. Bârsănescu (1895-1984), pedagog român, profesor la Universitatea din Iaşi. A condus Seminarul Pedagogic din Iaşi. Membru corespondent al Academiei Române (1963).

[70] Şt. Bârsănescu, *Încercare asupra spiritului românesc*, în „Ethos”, 1, nr. 2-3, apr.-iun. 1944, p. 167-196.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

prodecanului nostru... şi m-am conformat! Este însă şi adevărat că lucrez la Ist.[oria] lit.[eraturii] rom.[âne] III[71] (corecturi în pagini, cu multe, multe şi dificile lacune), Catehismul calvinesc, care, însă, este vorba, la stăruinţa lui Rosetti Alex.[72], să treacă în seama lui... Byck[73], cu întreaga colecţie Texte de lit.[eratură] rom.[ână] veche. În plus, mai am Cercetări literare, VI[74].

Şi aici, Universitatea este în vacanţă. Din cauza aceasta nu-ţi pot da veşti, decât foarte vagi, în legătură cu succesiunea catedrei lui Cartojan.

Dragă Domnule A.[gavriloaei] – ai tot interesul să mai dai pe aici. Dormi la mine, când vii, numai vino şi iată de ce: azi am vorbit cu Vianu Tudor[75] (noul director editorial al Fundaţiilor) să-ţi dea în editare opera lui Ibrăileanu şi anume cursurile ţinute la Iaşi. Cea [f. 2v] tipărită o face, mi-a spus, d.[omnul] Const. Vişoianu[76], ajutat de G.C. Nicolescu[77], asistentul lui Vianu. Nu era decis să publice şi cursurile, dar azi l-am convins să fie publicate de D[umnea]ta şi m-a rugat a-ţi scrie urgent a te invita aici cu acele Cursuri şi deci nu mai aştepta!... Poţi semna contractul. Eu am luat asupră-mi opera literară a lui M. Kogălniceanu. Pe cea istorică, o face Oţetea[78], iar corespondenţa lui, noi amândoi[79]. În n[umă]r.[ul] de Ianuarie al Rev.[istei] Fundaţiilor va apărea programul de lucru al lui Vianu. Când vii, îţi promit şi volumele din Bibliografie, III, IV.

---

[71] N. Cartojan, *Istoria literaturii române vechi*, vol. III, Bucureşti, 1945 (volum apărut postum, Dan Simonescu a făcut corectura şpalturilor).

[72] Al. Rosetti (1895-1990), lingvist şi filolog român, elevul lui I. Bianu. Profesor la Facultatea de Litere şi Filosofie a Universităţii din Bucureşti, titularul Catedrei de Limba Română (1938-1965). Decan al Facultăţii de Litere (1946-1948). Membru al Academiei Române (1948).

[73] J. Byck (1897-1964), lingvist şi filolog român, elevul lui I. Bianu. Îndepărtat din învăţământ şi împiedicat să publice în perioada 1940-1944. Din 1945 este profesor la Facultatea de Litere şi Filosofie din Bucureşti.

[74] „Cercetări literare". Publicaţie a Facultăţii de Litere şi Filosofie a Universităţii din Bucureşti, apare anual, la Bucureşti (1934-1943; 1947, în total 5 vol.), sub redacţia lui N. Cartojan. În revistă apar studii privitoare la literatura română veche.

[75] Tudor Vianu (1897-1964), estetician, istoric şi critic literar român, profesor de estetică şi de literatură universală şi comparată la Universitatea din Bucureşti. Membru al Academiei Române (1955).

[76] Constantin Vişoianu (1897-1994), jurist, diplomat şi publicist român, ministru de externe (1944-1994).

[77] G.C. Nicolescu (1911-1967), istoric literar român, profesor universitar la Bucureşti, discipol al lui D. Caracostea.

[78] Andrei Oţetea (1894-1977), istoric român, profesor la Facultatea de Litere şi Filosofie din Iaşi, apoi la cea din Bucureşti. Director al Teatrului Naţional din Iaşi (1939-1940; 1946). Membru al Academiei Române (1955).

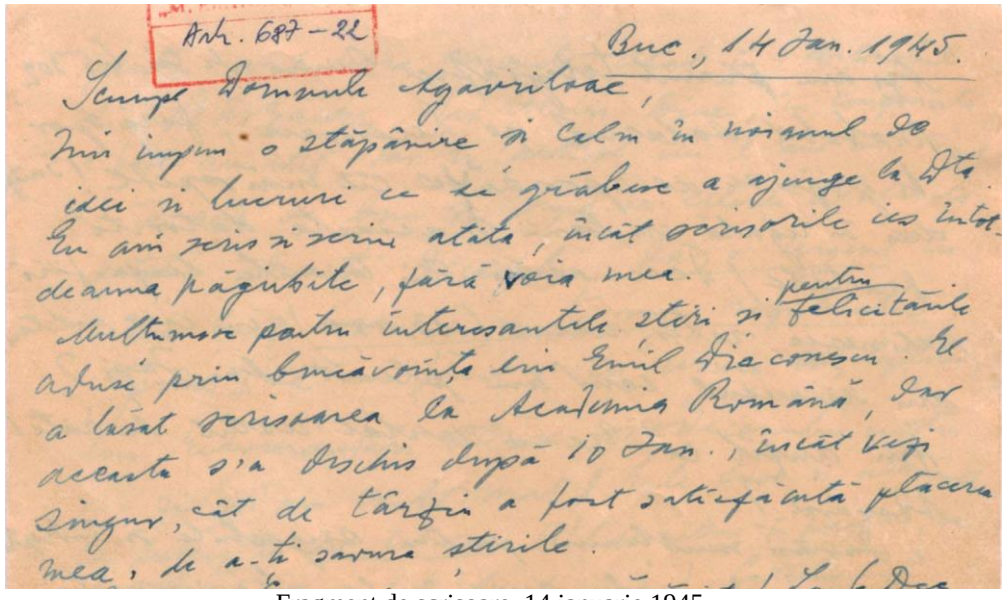
[79] M. Kogălniceanu, *Opere*, tom I: *Scrieri istorice*, ediţie îngrijită şi introducere de Andrei Oţetea, Bucureşti, 1946; *Scrieri sociale*, ediţie comentată de Dan Simonescu, Bucureşti, Vatra, 1947; *Scrieri alese*, vol. I-II, ediţie îngrijită şi prefaţă de Dan Simonescu, Bucureşti, 1955.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

Ţi-a dat vreun semn de viaţă fratele meu, L[oco]t.[enent] Col.[onel] Vladimir Simonescu din Grăniceni, Alba Iulia (domiciliul Turda)? El poate ridica, la cerere, lăzile mele cu cărţi pentru a mi le trimite cu vreo ocazie la Bucureşti. Grozav le simt lipsa şi nevoia! Desigur, ocazia va fi la primăvară, cu maşina. Dacă până atunci plecaţi la Iaşi (se aude că la 1 Apr.[ilie] se va deschide acolo Univ.[ersitatea] Iaşi)[80], atunci îi dai un telefon, în contul meu, la Turda (locuinţa) ca să trimeată a le lua la el.

Doresc şi eu familiei D[umi]tale, cele mai frumoase realizări în noul an; să te vedem conferenţiar şi cel puţin suplinitor de catedră (de când filologul şi prodecanul admiratori ai lui Cioculescu...?!)

Cu cele mai afectoase salutări, Matale şi sărutări de mâini, Doamnei.

Arh. 687-22

Buc., 14 Ian. 1945.

Scumpe Domnule Agavriloae,

Fragment de scrisoare, 14 ianuarie 1945

[80] Începând cu martie 1944, conducerea Universităţii din Iaşi a trimis la Alba Iulia obiectele de valoare, arhivele şi bibliotecile care erau adăpostite în diferite clădiri ale şcolilor de acolo. La Alba Iulia nu se desfăşura o activitate didactică în adevăratul sens al cuvântului, dar se ţineau totuşi unele seminarii pentru a-i pregăti pe studenţii care urmaseră universitatea în evacuare pentru examene. Rectorul M. David cerea la 18 sept. 1944 ca Universitatea să înceapă activitatea la Alba Iulia, eventual la Cluj. În şedinţa senatului universitar din 27 nov. 1944 s-a stabilit reîntoarcerea grabnică a Universităţii la Iaşi. Reînceperea cursurilor are loc la Iaşi, în mai 1945. Cursurile au fost redeschise de noul rector, profesorul A. Myller.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

10.

Carte poştală
Expeditor: Dan Simonescu, Str.[ada] G[ene]ral Lahovari 105 bis, Bucureşti III
Destinatar: D[omnu]lui Profesor-Asistent Gh. Agavriloaei (la D[omnişoa]rele Iancu), Zlatna, Jud.[eţul] Alba
Cenzurat Bucureşti

Bucureşti, 16.I.[1]945

Iubite Domnule Agavriloae,

Ţi-am trimis de curând o recomandată expres şi acum vin iar să te rog ca prin ocazie să-mi trimiţi Cursul meu şi copia din Critil şi Androniu[81] făcută de d[omnişoa]ra Sofronie. Odată cu copia să trimeată şi cartea (originalul) după care a copiat. – Cum ţi-am scris este necesar să vii în Buc.[ureşti] 2-3 zile pentru a aranja editarea cursurilor lui Ibrăileanu la Fundaţia Regală (T. Vianu). Eu, mult ocupat şi aştept nerăbdător să văd ce va discuta primul consiliu în privinţa succesiunii lui Cartojan! Au primit Decanul şi d.[omnul] Caraman[82] cererea mea? Trebuie să o aprobe că a călători până acolo[83], înseamnă o adevărată expediţie, mai ales, că nu cred să avem studenţi. Cu mulţumiri pentru binele ce îmi faci şi te salut prieteneşte,

Dan S.[imonescu]

11.

Scrisoare
Destinatar: D[omniei] Sale Domnului Profesor Gh. Agavriloaei, str.[ada] Haralambie 3, Iaşi
Prin amabilitate

[f. 1r]

Stimate şi iubite Domnule Agavriloaei,

Trebuie să se iveaască zilele acestea o ocazie pentru Iaşi, aşa că-ţi scriu de azi, 24 Mai (1945), ca să fiu gata a o înmâna. Ocazia cred că va fi chiar d.[omnul] Bejenaru, fosta mea gazdă, care s-ar putea întâmpla să aibă nevoie şi de concursul D[umi]tale binevoitor, pe care te rog să i-l dai (la nevoie).

Te rog să mă ierţi că-ţi scriu pe asemenea hârtie, dar evenimentele m-au surprins fără hârtie albă în casă şi, pentru moment, nu găsim la

[81] Dan Simonescu publică un studiu despre romanul lui Baltasar Gracián, *Un roman spaniol în Moldova secolului al XVIII-lea*, extras, Iaşi, 1946.
[82] P. Caraman (1898-1980), folclorist şi filolog român, profesor universitar la Iaşi (din 1938), specialist în slavistică. Membru post-mortem al Academiei Române (1991).
[83] Universitatea din Iaşi era în refugiu la Zlatna, lângă Alba Iulia.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

librării nici macar ... caiete! Noroc că slabele opere ce se pot face acum nu cer prea multă hârtie. În orice caz, consolarea şi mai slabă!

Am auzit că eşti de mult la Iaşi şi că te-ai instalat binişor, pare-mi-se în fosta casă a D[om]nului veterinar Staicu, un prieten al meu dintr-o concentrare din 1939. N-am ştiut de înlesnirile de călătorie făcute la deschidere, că veneam şi eu, dar colegii, deşi întrebaţi, nu mi-au spus nimic, decât la întoarcere. Călinescu a fost transferat[84] în consiliul de ieri, cu unanimitate de voturi, dar legal transferarea lui începe la 1 Oct.[ombrie] 1945. Până atunci, mi-a telefonat, că va cere un concediu, pentru a-şi pregăti cursul de istoria literaturii, căci – a spus – n-a ţinut niciodată un curs de istorie literară şi simte nevoia pregătirii în acest sens. Are dreptate!

De altfel, un concediu cer şi eu în hârtiile alăturate, dar mai puţin fericit, eu îl cer pentru boală. Te rog foarte mult, fii bun şi dă-le D[omnu]lui Pavelcu[85], [f. 2r] cu rugămintea să le prezinte, cum scrie legea, Rectorului pentru aprobare. Am vrut să le prezint Ministerului, dar Claudian[86] a susţinut că petiţia trebuie să meargă pe cale ierarhică. Aprobată sau neaprobată, cererea mea împreună cu anexele rog a mi se trimite tot prin ocazie la Bucureşti pentru că-mi trebuiesc pentru întărirea concediului şi de către Minister. Dacă cererea îmi va fi aprobată, atunci este destul să-mi trimeţi numai confirmarea Decanatului. Te rog pe D[umnea]ta să urmăreşti chestiunea aceasta ca să se împlinească urgent.

Cum vezi din petiţie, vin la examene, bineînţeles dacă avem studenţi. Pe aici, colegii mei, aud că ţin mereu la examene (Oţetea, Călinescu). S-a mai auzit ieri că Rectorul a cerut închiderea cursurilor deja deschise, adică la medicină şi la politehnică. Adevărat că cei de la Zlatna n-au sosit încă la Iaşi? Nu mai aşa s-ar explica de ce lefurile noastre pe Aprilie nici până acum n-au sosit la Bucureşti şi îţi închipui ce crâncenă nevoie avem de ele. Fii bun şi pune o vorbă bună şi stăruie şi pentru trimiterea salariilor. Se mai vorbeşte de un ajutor de deplasare; nici pe acesta nu l-am văzut! Pune puţină ordine şi în visterie!

Eu, pe aici, am activat ceva şi am mai ţinut ceva şi când conferinţe. Intrasem în cârd cu Blazian[87] + Pelmuş să public Critil şi Andronius la ei, dar m-am convins că sunt foarte neserioşi (mai ales primul, care, în plus, mai are şi pretenţii), astfel că mâine îmi aduc manuscrisul Sofronie, la care făcusem corecturi obositoare şi completasem multe lacune, probabil intenţionat făcute.

---

[84] Este vorba despre transferarea lui G. Călinescu la Universitatea din Bucureşti.

[85] Vasile Pavelcu (1900-1991), psiholog român, profesor universitar la Iaşi, titular al cursurilor de psihologie şi logică. Membru al Academiei Române (1974).

[86] Al. Claudian (1898-1962), filosof, sociolog şi poet român, profesor universitar la Iaşi, din 1929, la Catedra de Istoria Filosofiei, apoi la Catedra de Sociologie şi Estetică.

[87] După război, H. Blazian a înfiinţat Editura Tradiţia.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

[f. 3r] M-au întrebat de adresa D[umi]tale, pentru a-ţi cere „Adela” şi te acuză că i-ai încurcat[88]! Au ceva fonduri la editură, dar sunt calici şi circumspecţi, pentru că până acum au cam dat greş (au publicat din operele lui Nae Ionescu!).

Volumul lui Oţetea: M. Kogălniceanu Opere complete. Opere istorice este în corectură – şpalturi. M-am angajat la volumul II, Opere literare, la care am început să lucrez. Mă gândesc: dacă nu voi obţine concediul cerut şi va trebui să stau pe vară la Iaşi, voi găsi, oare, în bibliotecile noastre de acolo ziarele şi revistele lui Kogălniceanu pentru a termina acest volum?

Ce ai zis că Mancaş a fost numit Directorul Culturii în locul lui Bucuţă? (Opera lui Potop). M-am bucurat de alegerea d[omnu]lui Iordan la Academia Română, în locul lui Cartojan. La primul scrutin a fost respins. Perpessicius[89] corespondent în locul lui Pillat. Alex. Rosetti, propus în locul lui Pogoneanu[90], a fost respins chiar la discuţie, ca ostil Academiei.

Am a-ţi povesti multe, multe. Cred că ar mai trebui să vii pe la Bucureşti, dacă ai gata volumele Ibrăileanu şi volumul Alice Călugărul. Am vorbit cu D[omni]ş[oara] Petrescu care are scrisori şi poezii inedite de la A.[lice] C.[ălugăru], dar a refuzat a mi le da, pentru că – zice – pregăteşte şi ea o prezentare pe baza lor. Dar doreşte să te cunoască şi îţi va arăta ce are ea referitor la A.[lice] C.[ălugăru].

[f. 4r] Cum o duci cu Balmuş[91]? Ar fi bine să-l cultivi şi mai ales să faci a-i schimba unele păreri, în favoarea Dumitale! Vorbesc mereu de Ş.[erban] C.[ioculescu] şi m-am contrazis cu ei. Mi-au vorbit şi de Dima[92]!

Dacă va fi să stau la Iaşi mai mult timp (pentru cursuri), unde aş putea găsi culcuşul? La un caz, aş închiria cu Diaconu împreună o cameră.

---

[88] În aprilie 1944, editura Tradiţia îi propune lui Gh. Agavriloaei să publice romanul *Adela*, ediţia a III-a, acesta urmând a trimite manuscrisul lui Ibrăileanu. Într-o adresă din 23 sept. 1946, editura îl înştiinţează că a reziliat înţelegerea pentru publicarea romanului, întrucât manuscrisul nu fusese predat (vezi fond BCU Iaşi, cota Arh-739).

[89] Perpessicius (1891-1971), poet, critic şi istoric literar român, titularul Catedrei de limba şi literatura română a Liceului „Matei Basarab” din Bucureşti. Începe munca de editare a operei eminesciene (1939-1963, 6 vol.). Membru al Academiei Române (1955).

[90] Ion A. Rădulescu-Pogoneanu (1870-1945), istoric literar, editor şi traducător român, profesor de liceu în Bucureşti. Din 1913, profesor de pedagogie, sociologie şi estetică la Universitatea din Bucureşti. Membru corespondent al Academiei Române (1919).

[91] Const. Balmuş (1898-1957), clasicist român, profesor universitar la Catedra de latină, apoi la Catedra de greacă a Universităţii din Iaşi. Decan al Facultăţii de Litere şi Filosofie (1945), transferat la Universitatea din Bucureşti în 1948. Membru al Academiei Române (1949).

[92] Al. Dima (1905-1979), comparatist, critic, teoretician şi istoric literar român, profesor de estetică la Universitatea din Iaşi (1944-1966). Îi urmează lui T. Vianu ca şef al Catedrei de literatură universală şi comparată la Universitatea din Bucureşti. Membru corespondent al Academiei Române (1964).

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

Nu e rost de un cămin pentru profesori, de o cantină? Altfel, cred că nu ne-ajung lefurile!

Dau o idee: de ce nu vii D[umnea]ta cu lefurile tuturor celor din Bucureşti scăzând din ele cheltuielile de transport? Astfel, ţi-ai aranja şi unele treburi în Bucureşti.

Ai văzut: Vulpe[93], Emil Diaconescu şi Scorpan[94] epuraţi. Gestul a revoltat pe... Călinescu, care s-a schimbat de nu-l vei mai cunoaşte.

Când vii în Bucureşti, te rog a primi să fii oaspetele meu. Mulţumesc pentru drumurile pe care te pun şi să mă ierţi pentru toate supărările şi ostenelile ce ţi le provoc. Aştept veşti bune de la D[umnea]ta şi să ne vedem cu bine.

Sărutări de mâini Doamnei. Cum se simte în Iaşii, ruinat şi demoralizant. De ce nu te însoţeşte la Iaşi[95] pentru câteva zile? Cu bune salutări prieteneşti,

Dan Simonescu

12.

Carte poştală
Destinatar: Domnului Profesor Gh. Agavriloaei, Str.[ada] Sf. Haralambie 3, Iaşi

Câmpulung, 12 Sept.[embrie] [1]946

Iubite Domnule Agavriloaei,

Mă aflu pentru odihnă la C.[âmpu] Lung, până pe la 15 Sept.[embrie]. La Bucureşti mă cheamă insistent f.[oarte] multe treburi. La Iaşi am proiectat a veni cam pe la 20 Oct.[ombrie] şi voi rămâne până la Crăciun. Vin a-ţi face câteva rugăminţi: mai întâi rog a vorbi cu colegii prof.[esori] de L.[imba] Română şi Franceză din Iaşi, să-mi recomande manualele de cl.[asa] I şi II[96]. Dacă ai putea să-mi trimiţi urgent o listă cu numele şi adresele lor, pentru a le trimite exemplare de consultare, aş rămâne mulţumitor. Pentru comenzi, transmite-le adresa editurei: Standard-Grafica, Str. Pitagora 14-18, Bucureşti. Al doilea: mi s-a liberat camera la D[oam]na Botez? Dacă nu pot avea o cameră la D[oam]na

[93] Radu Vulpe (1899-1982), istoric român, profesor la Facultatea de Litere şi Filosofie din Bucureşti, apoi la cea din Iaşi (1939-1945).
[94] Gr. Scorpan (1901-1953), filolog şi istoric literar român, profesor la Universitatea din Iaşi, la Catedra de istoria literaturii române vechi, deţinută de G. Pascu.
[95] Este, probabil, o scăpare a autorului, în realitate fiind vorba despre Bucureşti.
[96] Dan Simonescu şi S. Calmanovici publică la Editura Standard Graphica în 1946 manuale de limba română pentru clasa I, a II-a şi a III-a a gimnaziului unic. În acelaşi an, cei doi, împreună cu Annette Pierret-Antoniu, vor publica manuale de limba franceză pentru anul I şi al II-lea de studiu.

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

Botez, fii bun şi vorbeşte cu Apostol şi cu alţii (Turcu[97], Grigoraş[98], Bratu[99] etc.) de o cameră pentru mine. D[omnu]l Lăzărescu[100] să depuie lemnele cumpărate acolo unde îmi va închiria camera. Mulţumiri şi cu dragi salutări,

Dan S.[imonescu]

Cioculescu e bolnav de stomac, rău.

13.

Carte poştală
Expeditor: Dan Simonescu, Str.[ada] G[ene]ral Lahovari 105 bis, Bucureşti III
Destinatar: D[omniei] Sale Domnului Prof.[esor] Gh. Agavriloaei, Str.[ada] Haralambie 3, Iaşi

Buc.[ureşti], 23. XI.[1]946

Iubite Domnule Agavriloaei,

Se apropie venirea mea la Iaşi, pentru examene. Aştept (zadarnic) răspuns de la d.[omnul] Lăzărescu, asupra programării examenelor la „Veche". Am cerut să le încep pe la 12 Dec.[embrie], ca să continui cu licenţele. Unde voi sta eu acele câteva zile? Din răspunsul d[omnu]lui Nicuţă[101], am înţeles că acolo nu e de sperat. Dacă găseşti o cameră la o casă particulară, pentru 5-6 zile (fireşte cu plată), m-ai îndatora mult; lemne aş avea pentru atâtea zile – dacă nu le-au luat musafirii cei nepoftiţi!? E de văzut! În înţelegere şi cu I. Lăzărescu, te rog. – Pentru după Sărbători, am intrat în corespondenţă să închiriez cameră la d.[omnul] Balmuş. – Prof.[esorul] Ion Creţu[102] şade în str.[ada] D[octo]r. Petrini 5; îl cunosc personal. Mi-a spus că a făcut Fac.[ultatea] la Iaşi ca elev al lui Ibr.[răileanu]. – Nicolescu are sub presă numai monografia Duiliu

[97] Constantin Turcu (1903-1980), arhivist şi istoric român, arhivist la Arhivele Statului Iaşi (1942-1963).
[98] Nicolae Grigoraş (1911-1987), istoric român, secretar de redacţie la revista „Cercetări istorice". Profesor la Universitatea din Iaşi, la Catedra de istoria românilor, din 1940. Din 1952 va lucra în cercetare.
[99] Traian Bratu (1875-1940), critic şi istoric literar român, profesor de limba şi literatura germană la Universitatea din Iaşi. Rector al Universităţii din Iaşi (1921-1922; 1933-1938).
[100] I. Lăzărescu (1907-1993), istoric literar român, specialist în istoria literaturii române vechi. Bibliotecar la Facultatea de Litere şi Filosofie din Iaşi. În 1945 este numit asistent la Catedra de literatură română veche condusă de Dan Simonescu.
[101] Const. Nicuţă, ginerele lui Octav Botez, era asistent la Catedra de sociologie şi etică a Facultăţii de Litere şi Filosofie din Iaşi.
[102] I. Creţu (1893-1970), istoric literar şi editor român, profesor la şcoli din Tecuci, Râmnicu Sărat şi Bucureşti. În perioada 1934-1946, împreună cu Al. Graur, J. Byck ş.a. editează colecţia „Biblioteca şcolară".

BDD-V328 © 2011 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)

Zamfirescu. E ocupat mult cu slujba, la propagandă. Nici Popovici[103] n-are un studiu de metodologie sub tipar. Am a-ţi spune multe impresii de la Cluj (am fost în comisia Macrea[104]). Cu dragi salutări,

Dan Simonescu

[103] D. Popovici (1902-1952), istoric literar şi comparatist român, profesor la Universitatea din Cluj (din 1926). Conduce publicaţia „Studii literare" (1942-1943; 1948).

[104] Dimitrie Macrea (1907-1988), lingvist român, profesor al Universităţii din Cluj (1936-1952) şi al celei din Bucureşti (1952-1958). Colaborator apropiat al lui Sextil Puşcariu. Membru corespondent al Academiei Române (1965).

BDD-V328 © 2011 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.123 (2026-11-20 03:00:10 UTC)